

LÄRARHANDLEDNING



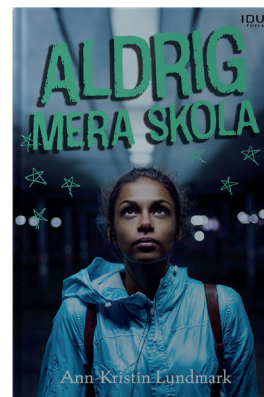
ANN-KRISTIN LUNDMARK

# LÄRARHANDLEDNING

## Aldrig mera skola

Vad roligt att ni valt att läsa boken *Aldrig mera skola*. Den är skriven av Ann-Kristin Lundmark som under många år arbetat som psykolog och psykoterapeut. Det märks när man läser boken för det finns många viktiga frågor som kan diskuteras och samtala kring.

Det här materialet är framtaget för att ge förslag på hur du som lärare kan arbeta med texten tillsammans med dina elever.



Boken kan användas på flera olika sätt. Om man vill kan den bara vara en berörande och intressant läsoplevelse, men den kan också bli mycket mer. Böcker som man läser tillsammans glömmar man sällan bort och i synnerhet om det finns den tid som behövs för att lyfta det som berör eller upprör.

Att ha någon annan att utgå ifrån och relatera till när man diskuterar känns ofta lättare än att prata om sig själv. Varje lärare bestämmer själv förstås men i min klass läser vi alltid böckerna tillsammans. De elever som vill läser högt och de som inte vill slipper men måste läsa med när klasskompisarna läser högt. Innan vi börjar brukar vi titta på bokens omslag och prata om vad vi tror att den handlar om och sedan läser vi baksidestexten för att få ett litet hum om vad vi faktiskt kommer att läsa om. *Aldrig mera skola*:s lyder såhär:

En röst i mitt huvud sa högt och tydligt: Gå hem. Gör det bara. Du behöver faktiskt inte sitta här. Gå.

En dag får Zooney nog. Varför gå i skolan när internet är mycket bättre än alla lärare hon hittills haft.

Men frågorna är många. Vad kommer att hända med alla kompisar, som fortsätter att träffas på dagarna fastän Zooney inte är där? Hur ska hon göra med matten och med fotbollen? Kommer hon orka att stå på sig, när hon är alldeles ensam? Mamma, rektorn och kuratorn – alla försöker att få henne att ändra sig. Men Zooney är fast besluten att aldrig återvända.



# HANDLING

Boken handlar om Zooey 12 år som bor med sin mamma. Pappan som kommer från Senegal försvann innan hon föddes. Zooey vantrivs allt mer i skolan, får huvudvärk och ont i magen och en dag bestämmer hon sig för att inte gå tillbaka. Men inte nog med det för nästan samtidigt slutar hon även med fotbollen som är hennes största intresse sedan många år tillbaka. Trots vuxenvärldens ansträngningar är hon inte möjlig att påverka. Boken handlar också om vänskap och kärlek och vikten av att möta barn respektfullt och inkännande.

Till grund för den här lärarhandledningen ligger Skolverkets läroplan/kursplaner för grundskolans årskurser 4-6 som denna bok främst vänder sig till. Allt detta hittar du på skolverkets hemsida.

Min rekommendation är att du som lärare arbetar på det sätt som du trivs bäst med för det brukar alltid vara mest lustfyllt för dig som undervisar och för dina elever.

Vissa frågor lämpar sig bra för att jobba med EPA (enskilt, par och alla).

Jag föreslår vissa, men det finns säkert fler.

## Slutligen!

Språk är människans främsta redskap för att tänka, kommunicera och lära. Genom språket utvecklar människor sin identitet, uttrycker sina känslor och tankar och förstår hur andra känner och tänker. Att ha ett rikt och varierat språk är betydelsefullt för att kunna förstå och verka i ett samhälle, där kulturer, livsåskådningar, generationer och språk möts.

Jag som skrivit handledningen heter Carina Vennefjord och arbetar som 4-6 lärare i Huddinge kommun. Hoppas att du som pedagog och dina elever tycker lika mycket om boken som jag.

# PROLOG

Zooey reser sig upp och lämnar klassrummet och tänker sedan att det är det modigaste som hon gjort.

1. Vad innebär det att vara modig?
2. Har du varit modig någon gång?
3. Finns det någon du tycker är en modig person? Tycker du att det var modigt av Zooey att göra det hon gjorde?

## KAPITEL 1

1. Vad betyder egentligen "stora stenar i fickorna", "blå på hela kroppen fast ingen såg" och varför tror du att man skriver så?
2. Zooey har skärmförbud efter klockan 22.00. Vad tycker du om skärmförbud? Har du det?
3. Är det rätt av Zooey att ta fram mobilen på natten fast hon inte får?
4. Varför tror du att hon gör det?

## KAPITEL 2

1. I Zooeys klass har man ofta vikarier. Är det likadant i din skola?
2. Tror du att det påverkar hur mycket man lär sig om man har det?
3. Vad kan det bero på att man får vikarier?
4. Zooey bor bara med sin mamma och har inga syskon och inga andra släktingar än morfar. Hur är det tror du?
5. Hur ser din familj ut? Skulle du önska att det var på ett annat sätt?

## KAPITEL 3

1. Zooey tänker "jag önskar ofta att hon var en vanlig mamma". Vad tror du att hon menar med det?
2. Finns det "vanliga" mammor?
3. Förr var många mammor hemmafruar. Vad tänker du om det?

## KAPITEL 4

1. Vad menar mamman med att Zooey är ett "kärleksbarn".
2. Kan man vara ett kärleksbarn när man aldrig har träffat sin pappa eller har honom i sitt liv.
3. Tror du på Zooey när hon säger att hon inte saknar honom?

## KAPITEL 5

1. I det här kapitlet har Zooey åkt till sin morfar som bor högt uppe i Norrland. Vad kan vara det bästa/sämsta med att bo i en liten by med bara en affär?
2. Zooey och hennes bästa vän Elsa gillar att tänka på tänk-om- saker. Fundera på dina bästa tänk-om saker . Jobba sedan med en kompis och låt hela klassen ta del av vad alla kommit på. EPA
3. Vad har du så här långt fått veta om Zooey?

## KAPITEL 6 OCH 7

1. Zooeys mamma säger till morfar att han är en "reaktionär gubbe" och han svarar med att mamma är en "naiv idealist".
2. Hur är någon som är reaktionär?
3. Hur är någon som är en naiv idealist?
4. Vad betyder att konfiskera något?

## KAPITEL 8

1. Zooey minns när Elsa kom försent till skolan och det syns att hon gråtit och till slut säger hon "mamma och pappa ska skiljas".
2. Hur tröstar man en vän som är ledsen?
3. Har du själv fått bra tröst någon gång?

## KAPITEL 9

1. Zooeys mormor är död och hon undrar om hennes mamma inte är ledsen. "Jo, svarar mamma, men man vänjer sig".
2. Tror du att man kan vänja sig vid att någon dör?
3. Har du varit med om att förlora någon som du bryr sig mycket om?

## KAPITEL 10

1. Zooey har svårt att sova när hon tänker på det som hände när hon skulle redovisa inför klassen före sportlovet. När nästan alla i klassen började skratta bestämde hon sig för att aldrig mera redovisa på det sättet igen. Vad tror du att Zooey skulle ha behövt för att ändra det beslutet?
2. Zooey hittar mormors lapp "Låt aldrig någon sätta sig på dig. Ta ingen skit". Vad tror du att hennes mormor ville säga?
3. Om du var Zooeys vän vad skulle du ha sagt till henne?

## KAPITEL 11.

1. Vad tror du att matteläraren menar när hon säger "Jag skulle inte bry mig om du inte var så smart".
2. Tror du att lärare skiljer på elever?
3. Den nya läraren Sandra ställer några frågor till Zooey som får henne att bestämma sig för att sluta skolan. Vad tror du att det är som får henne att reagera så?
4. Tycker du att Sandra skulle ha gjort något för att hindra Zooey från att gå hem?

## KAPITEL 12

1. Vad tror du att du skulle göra på dagarna om du inte gick i skolan?
2. Ta reda på vad skolplikt betyder och varför den finns.
3. Vad tycker du om att vi har en sådan i Sverige. Argumentera gärna för och emot.

## KAPITEL 13 OCH 14

1. Linneas pappa är tränare för fotbollslaget "Ingenting i världen verkade betyda mera för honom än vårt lag" tänker Zooey.  
Hur viktigt får ett lag vara tycker du?
2. Kan idrott vara kul även om man satsar till 100% eller blir det mer som ett jobb då?
3. Varför tror du att Zooey slutar med fotbollen? Hon älskar ju fotboll. Gör hon rätt enligt dig eller skulle hon ha gjort på ett annat sätt?
4. Tror du att det går att lösa den här typen av konflikter? Om ja, berätta hur.

## KAPITEL 15

1. Ketchupeffekten kom efter en vecka. Alla vuxna vill plötsligt förstå varför Zooey slutat skolan. Man nöjer sig inte med att hon mår dåligt och att hon tycker att internet fungerar bättre för henne. Tror du att man kan lära sig lika mycket via nätet?
2. Vad tycker du om hemskolning/hemundervisning?  
Är det lika bra som att gå i skolan? Ta reda på i vilka länder det är tillåtet.  
Bra EPA fråga.
3. Tror du att en kurator kan hjälpa någon i Zooeys situation?

## KAPITEL 16

1. En kväll när Elsa kommer berättar hon att hon ska få ett syskon och att hon är kär i Balthazar. Varför tror du att hon inte vill att någon annan ska få veta att hennes mamma är gravid?
2. Hur skulle det kännas för dig att få ett syskon nu?
3. Zooey vill inte höra om allt som händer i skolan. Vad kan det bero på?
4. Är Zooey en schysst vän när hon inte säger vad hon egentligen tycker om Balthazar?



## KAPITEL 17 OCH 18

1. Vad tycker du om att Maggan säger ”jag hjälper dig om du hjälper mig”?  
Måste man ge en gentjänst för att få hjälp?
2. Hur tror du att det känns för Zooey att Maggan trots att de inte känner varandra litar på henne med en gång?
3. Vad är det som gör att man ibland gillar någon första gången man träffas? Har du varit med om det? Berätta!
4. Kan en hund verkligen ”prata” och säga ”Kom igen, du klarar det?”

## KAPITEL 19

1. Lektionerna med Maggan går bra. Vad kan det bero på att Zooey plötsligt lär sig matte fast det är hennes sämsta ämne?
2. Zooey fortsätter med gitarrlektionerna. Där möter hon Linnea en dag. Kan du förstå varför Zooey inte ville kontakta henne när hon slutade med fotbollen?

## KAPITEL 20 OCH 21

1. I Aldrig mera skola pratas det mycket om vänskap. Zooey har framförallt två nära vänner och en del kompisar från fotbollen och skolan. Är det bra att ha ännu fler nära vänner? Tror du att Zooey skulle vilja ha det?
2. Vänner kan vara av olika kön och i olika ålder. Håller Maggan på att bli Zooeys vän nu eller vad är hon egentligen?
3. Har du någon/några vänner som är äldre eller yngre än dig?
4. Hur tror du det känns för Zooey när hon är i parken med Elsa och att Elsa inte är som hon brukar?
5. Vad är det viktigaste med en vän?

## KAPITEL 22

1. Black lives matter (BLM) har ett viktigt budskap till oss alla. Ta mera reda på varför organisationen finns och vad den går ut på.
2. Tycker du att vi behöver den i Sverige?
3. Vad är det som Måna inte tycker att Zooey förstått?
4. Har du personligen stött på rasism i någon form?

## KAPITEL 23

1. Vad tror du det är som gör att Zooey och Omar har så lätt för att prata och att dras till varandra direkt?

## KAPITEL 24

1. Zooey upptäcker att hennes gamla lag spelar hemmamatch och hon både vill och vill inte gå dit. Vad heter det tillståndet med ett ord?
2. Kan du berätta orsakerna till varför hon känner så och tycker du att hon gör rätt som går dit?
3. Varför tror du att Linneas pappa vill att de ska gå tillsammans?

## KAPITEL 25

1. Hur skulle du reagera om du såg din bästa vän komma ut ur en affär och du förstod att hon tagit något utan att betala?
2. Vad är det som gör att man stjälar något istället för att betala? Bra EPA fråga.
3. Hur känner sig Elsa? Kan man må bra om man stulit något? Bra EPA fråga.
4. Hur skulle din familj reagera om du gjorde som Zooey och hoppade av skolan?

## KAPITEL 26 OCH 27

1. När mamma får veta att morfar vet råder en tystnad som "var hundra gånger värre än när hon skriker och bråkar". Kan du känna igen det och förklara varför det är så jobbigt?
2. Kan man bli tröstad av ett djur? Har du någon egen erfarenhet av det eller mött på det i någon bok eller film?
3. Vad är det som gör att det är lättare att prata med morfar om allt hon känt i skolan?

## KAPITEL 28

1. Efter fotbollsmatchen ser Zooey att Omar sitter där. Nu blir hon ambivalent igen men bestämmer sig ändå för att gå fram till honom. Vilka motstridiga känslor finns inom henne tror du?
2. Vad kan det vara som gör att hon ändå går fram?
3. Efter middagen säger Malick något som kommer att förändra Zooeys liv. Vad är det?

## KAPITEL 29

1. Morfar och Zooey besöker Maggan på sjukhuset och tar med sig blommor. Vad skulle du helst vilja ha om du var inlagd på sjukhus?
2. Har du varit det? Hur var det? Berätta gärna om du vill. Eller berätta hur du tror att det är.

## KAPITEL 30

1. På kvällen på restaurangen säger morfar ”allting som händer har en mening på något konstigt sätt”. Tror du att det är så? EPA
2. I boken står det flera gånger att Zooeys mamma tror på ödet och astrologi medan morfar inte gör det. Vad tror du? Varför tycker människor så olika om religion och livsåskådning? EPA
3. Ta reda på vad astrologi egentligen är och vem vet du kanske blir nyfiken på vilket tecken du och dina klasskamrater är.

## KAPITEL 31 OCH 32

1. Vad tycker du om Zooeys beslut att söka till fotbollsklass?
2. När hon besöker skolan märker hon att hon får frågor som gör att hon förstår att de inte riktigt litar på henne. Hur känns det för Zooey tror du? Kan man fatta varför dom ställer sådana frågor? Har du varit med om att inte bli litad på? Berätta gärna om du vill!
3. Vad tror du att Zooey menar när det står att ”han doftade av något som hon vill ha mer av”?

## KAPITEL 33

1. När Zooey får veta att hon kommit in i skolan springer hon ner till morfar och ser att han och Maggan sitter och håller varandra i handen och är typ kära. Hur känns det för Zooey och vilka tankar får hon?
2. Zooey tror inte på ödet och planeternas inverkan utan att man måste ”fixa saker själv”. Finns det något som du har ”fixat” för att något ska hända i ditt liv?
3. Zooey tror att mormors ryggsäck och lappen som låg däri har påverkat henne att bland annat våga att säga ifrån. Vad tror du om det? Kan saker bli magiska? Finns magi över huvud taget? EPA

## KAPITEL 34 OCH 35

1. Malick kommer på besök och berättar att Zooeys pappa är död. Hur kan man förstå att Zooey blir så ledsen över det trots att hon knappt saknat att ha en pappa?
  2. Malick berättar också att hon har en farmor och två fastrar i Senegal som gärna vill ha kontakt med henne. Hur tror du att det skulle kännas att få släktingar som bor i en annan världsdelen och som man inte kan prata samma språk med?
  3. Vad gillar du bokens slut? Om du hade skrivit den hade du ändrat något?
- 

## EXTRA UPPGIFTER:

- Eleverna kan göra personbeskrivningar av bokens karaktärer och välja vilken/vilka de gillar mest och berätta varför.
- Vad är det som gjorde att Zooeys situation blev bättre?
- Kan Google besvara alla frågor?